

عنوان مقاله:

بررسی نرخ نسبی بازگشت به حالت پایدار ماسه های روان تثبیت شده در جنوب غرب ایران

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی فرسایش بادی و طوفان های گرد و غبار (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

بیژن خلیلی مقدم - دانشیار گروه علوم و مهندسی خاک، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، ملاتانی، ایران

خلاصه مقاله:

این مطالعه به منظور تعیین پاسخ ماسه های روان به روشهای مختلف احیاء در فواصل زمانی مختلف (>5 ، $10-5$ ، $20-10$ ، $30-20$ ، $40-30$)، در اراضی بیابانی، منطقه جنوب غربی ایران انجام گردیده است. پارامترهای پوشش گیاهی مورد بررسی شامل شاخص تنوع پوشش گیاهی شانون و شاخص های طیفی مانند IPVI، GRVI، NDVI و LAI می باشد. برخی از ویژگی های فیزیکی، مکانیکی و شیمیایی ماسه های روان اندازه گیری شد. علاوه بر آن، میزان آلودگی، ۴۵ عنصر و هیدرو کربن های آروماتیک حلقوی (PAHs) در این روشهای احیاء با مالچ نفتی مورد بررسی قرار گرفت. هم چنین نرخ نسبی بازگشت (R_r) ویژگی های ماسه های روان، در فواصل زمانی مختلف بعد از تثبیت ماسه های روان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داده است که هر دو نوع روش احیاء، موجب بهبود ویژگی های ماسه های روان گردیده اند، اما تفاوت معنی داری بین اثر نوع روش تثبیت ماسه های روان بر ویژگی های اکوسیستم ماسه های روان وجود نداشته است. میزان آلودگی سطح زمین (کم تر از ۳ سانتی متر) به عناصر آلاینده و هیدروکربن های آروماتیک حلقوی، کم تر از حد مجاز استاندارد سازمان حفاظت محیط زیست ایران می باشد. ضریب R_r ، ویژگی های اکوسیستم ماسه های روان شامل شاخص تنوع پوشش گیاهی شانون ($58/3$)، مواد آلی ($08/4$)، رس ($8/2$)، سیلت ($78/1$)، هدایت الکتریکی ($78/5$)، نسبت جذب سدیم ($38/5$)، ظرفیت تبادل کاتیونی ($48/1$)، مقاومت فروری ($14/11$) و چسبندگی ذرات ($4/12$) در دوره زمانی ۴۰-۳۰ سال نسبت به دوره اولیه (۵ سال) به طور معنی داری افزایش یافته است. R_r ، ویژگی های ماسه های روان از شرق به غرب ماسه زارهای مورد مطالعه کاهش یافت که به دلیل کاهش میزان بارندگی و مدیریت ناصحیح مانند جنگل زدائی و چرای مفرط می باشد. بنابراین عوامل اقتصادی-اجتماعی بر خاصیت برگشت پذیری اکوسیستم ها در این منطقه نقش بسزایی داشته است.

کلمات کلیدی:

بازگشت شن های روان، اختلال، تاب آوری، اختلال قبل از بازگشت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1683875>

